

**ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕХНИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ
„ДОКТОР НИКОЛА ВАСИЛИАДИ“
ГАБРОВО**

**УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР:**

/инж. Васил Христов/

**ПРАВИЛНИК
ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ПТГ „Д-Р Н. ВАСИЛИАДИ“
ЗА УЧЕБНАТА 2017/2018 ГОДИНА**

**Настоящият правилник е приет на заседание на Педагогическия съвет
с протокол №17 от 12.09.2017 година**

ГЛАВА I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящият правилник определя организацията и реда за провеждане на процеса на обучение и възпитание в ПТГ „Д-р Никола Василиади“, конкретизира правата и задълженията на учителите и учениците съобразно Закона за предучилищното и училищното образование.

(2) Правилникът урежда отношенията в процеса на обучение и възпитание при пълно зачитане и уважение на човешката личност.

Чл. 2. Правилникът е задължителен за директора, заместник-директорите, учителите, учениците, служителите и родителите.

ГЛАВА II. УСТРОЙСТВО И ДЕЙНОСТ

Чл. 3. ПТГ „Д-р Никола Василиади“ е неспециализирана държавна професионална гимназия.

Чл. 4. Гимназията се финансира от:

1. средства от държавния бюджет, европейски фондове, програми и други източници;
2. собствени приходи от:
 - а) дарения и целеви средства;
 - б) инициативи на Училищното настоятелство.

Чл. 5. Учебно-възпитателният процес се организира чрез дневна, самостоятелна, индивидуална форма на обучение и обучение чрез работа (дуална система на обучение), които се осъществяват в границите на установения учебен ден и в съответствие с нормативните документи.

Чл. 6. Според степента на подготовката си учениците се организират в паралелки от VIII до XII клас (съгласно чл. 99 ал. 2 от ЗПУО).

Чл. 7. Графикът на учебния процес за учебната 2017/2018 година се определя съгласно Заповед № РД09-4130/29.08.2017 г. на Министъра на образованието и науката.

Чл. 8. Обучението в гимназията се осъществява чрез общо и професионално образование, за целите на което се утвърждават учебни програми по всеки учебен предмет за всеки клас (чл. 74 чл. 78 от ЗПУО):

(1) Общото образование се осъществява чрез обучение за придобиване на общообразователна и разширена подготовка.

(2) Професионалното образование се осъществява в първи и втори гимназиален етап на средната степен чрез общообразователна и професионална подготовка. То може да се допълва и чрез разширена подготовка.

(3) Училищният учебен план разпределя учебното време между учебните предмети и се разработва за всяка учебна година.

(4) Може да се организира и разширена подготовка по общообразователните, професионалните предмети и по учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие у децата и учениците, като разширяват и допълват съдържанието, което присъства интегрирано в други учебни предмети. Програмите за тази подготовка се утвърждават от директора на училището (чл. 75 и чл. 76 ал. 5 и ал. 8 от ЗПУО).

Чл. 9. (1) Седмичното разписание се разработва в съответствие с наредбата на министъра на здравеопазването, издадена на основание на чл. 34, ал. 2 във връзка с § 1, т. 11, буква "ж" на Закона за здравето и се утвърждава със заповед от директора на училището не по-късно от 3 дни преди началото на всеки учебен срок. Представя се в РЗИ до 10 дни след началото на всеки учебен срок. Наложителна промяна в разписанието се утвърждава от РЗИ до 5 дни след нанасянето ѝ.

(2) Временни размествания в седмичното разписание на часовете се извършват от зам.-директора по УД при определени обстоятелства (отсъствия на учители поради болест, законово установен отпуск, при аварийни ситуации и др.) и се утвърждават със заповед на директора.

(3) При необходимост свободните часове се поемат от педагогически специалисти в рамките на установеното работно време.

Чл. 10. Учебният ден включва учебните часове и почивките между тях. Продължителността им се определя от дневното разписание на училището (раздел II от Наредба за организация на дейностите в училищното образование).

(1) Учебният ден започва в 8,00 часа и завършва в 19,00 часа. Учителите и учениците пристигат на училище 15 минути преди започване на учебните часове.

(2) Учебният час на учениците от VIII до XII клас за всички видове подготовка е с продължителност четиридесет и пет минути – включително по учебна и лабораторна практика и час на класа. Занятията по производствена практика са шестдесет минути.

(3) Почивките между учебните часове в училището са с продължителност от 10 мин, а след третия час – от 25 минути. Последователни учебни часове (но не повече от три) по учебна и производствена практика може да се организират без почивка между тях по решение на Педагогическия съвет.

(4) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час може да бъде намалена до 20 минути със заповед от директора на училището.

Чл. 11. (1) По време на учебната година в зависимост от темите в учебното съдържание учениците могат организирано да посещават различни културни и научни институции и прояви, както и да участват в различни организирани изяви, съобразно личните си предпочитания и възможности (чл. 15 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование).

(2) За провеждане на организирани посещения или прояви/изяви се изисква информирано съгласие на родителите/настойниците на учениците.

(3) За всяка организирана проява или мероприятие, която не е предмет на уреждане в наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма, директорът на училището представя предварителна информация в писмен вид за нейното провеждане на началника на регионалното управление по образованието, която задължително съдържа и информираното съгласие на родителите/настойниците на учениците.

(4) Организираната проява или мероприятие се провежда, ако в 7-дневен срок от представяне на информацията по ал. 3 не е постъпило отрицателно мотивирано писмено становище от началника на РУО.

Чл. 12. (1) Знанията и уменията на учениците в процеса на училищното обучение се изразяват чрез поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.

(Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците и Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците).

(2) Текущите изпитвания се осъществяват от учителите ритмично и системно през първия и през втория учебен срок чрез избрани от тях форми на проверка.

(3) В триседмичен срок от началото на учебната година се установява входното равнище на учениците по учебни предмети, които са изучавали през предходната учебна година. Входното ниво има диагностична функция.

(4) Минималният задължителен брой текущи изпитвания (без оценките от входното ниво) по учебен предмет за всеки учебен срок е:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа седмично;

2. три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с 2,5 – 3,5 учебни часа седмично;

3. четири текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с 4 и повече учебни часа седмично.

(5) Класни работи се правят по предварително определен график по български език и литература, математика и чужди езици. Графикът се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището. За графика учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители – родителите.

(6) Срочната оценка се формира от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет. По производствена практика не се формира срочна оценка. Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка (чл. 7, ал. 3, т. 2), която се формира не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

(7) Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година и се вземат предвид срочните оценки. За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка. По производствена практика се формира само годишна оценка. За учебните предмети, които се изучават по един час седмично, се оформя само годишна оценка.

(8) Изпити в процеса на обучение се организират и провеждат със заповед на директора на гимназията:

1. Приравнителните изпити се провеждат при преместване на ученик от едно училище в друго или при смяна на специалността (чл. 32 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците);

2. Изпити за определяне на срочна оценка по учебен предмет, по който не може да бъде формирана срочна оценка по условията на чл. 13 ал. 6 от настоящия правилник;

3. Поправителни изпити се полагат от ученици, когато годишната им оценка е слаб (2) по някой от учебните предмети;

4. Изпити за промяна на оценка (не повече от три предмета) се полагат след завършване на образователната степен на обучение. При получена слаба оценка ученикът се явява на поправителна сесия. Оценката от нея е окончателна;

5. Председателят на изпитната комисия обявява резултатите от изпита и внася оценките в дневниците;

6. При преписване или установяване на преписване на изпит работата се анулира с протокол от квесторите, под който ученикът се подписва. Ученикът няма право да се яви на втора дата в рамките на същата изпитна сесия (чл. 43 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците).

(10) Учениците участват в регионални и национални външни оценявания, провеждани от РУО и МОН.

Чл. 13. (1) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. по медицински причини- след представяне на медицински документ , издаден от общопрактикуващ лекар или лекар от лечебно заведение и заверен от медицинския специалист в училището;

2. поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование- при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на

- да продължават образованието си и да повишават професионалната си квалификация с цел подобряване на качеството на образованието;
- да дават мнения и предложения за развитието на училището;
- да използват училищната материално-техническа база за изпълнение на служебните си задължения;
- да уведомяват в деня на отсъствието или на следващия ден до обед директора, когато се налага да отсъства от учебни часове за осигуряване на заместник с цел недопускане на свободни часове;
- да участват в работата на Педагогическия съвет;
- да изпълняват предписанията и препоръките на органите, осъществяващи методическа дейност и контрол в системата на народната просвета;
- да не ползват мобилен телефон по време на учебен час;
- да не пушат, да не внасят и да не употребяват алкохол в училището, както и извън него при провеждане на дейности, в които участват ученици;
- **да се явяват на работа с облекло и във вид, които съответстват на положението му на учител /без къси панталони и къси поли/** ; с външния си вид, с облеклото си и с поведението си да допринася за създаване и поддържане на нравствени добродетели у учениците;
- да не внасят в училището оръжие и други предмети, които са източник на повишена опасност;
- да вписват в дневника ежедневно действително взетите часове и конкретната тема на урока; при неспазване на определения срок часовете се приемат за незаработени и на учителя не се начислява трудово възнаграждение за тях;
- да водят коректно и редовно училищната документация съгласно изискванията на Министерството на образованието и науката;
- да водят правилно и да опазват дневника на класа, който е официален документ;
- чрез административното ръководство да уведомяват незабавно общинската служба за социално подпомагане за ученици, нуждаещи се от закрила; да уведомява директора за ученици, нуждаещи се от специална закрила;
- да изпълняват решенията на Педагогическия съвет и на другите органи за управление на образованието;
- да отразяват в професионалното си портфолио постигнатите компетентности и резултати;
- да не отклоняват ученици от учебния процес;
- да не прилагат форми на физическо и психическо насилие върху учениците и да не накърняват личното им достойнство;
- да подпомагат родителите, които срещат затруднения при възпитанието на децата си;
- да не организират и да не осъществяват политическа, религиозна и противодържавна дейност с учениците и колегите си в училище;
- в едномесечен срок от началото на всяка учебна година да подават писмена декларация пред директора на училището относно обстоятелството дали през предходната учебна година е предоставял образователни услуги срещу заплащане, както и относно липсата на конфликт на интереси (чл. 220 ал.3 от ЗПУО).
- да познават и спазват Етичния кодекс на общността;
- учителите и ръководството на училището не отговарят за изгубени от учениците вещи;
- до началото на учебната година да изготвят годишно тематично разпределение на учебния материал по предметите, които ще преподава;
- да работят за обогатяването и усъвършенстването на материално-техническата база на училището;
- да дават консултации в дни и часове, определени със заповед на директора;

- не се разрешават вземане на допълнителни часове за преподаване на учебния материал и изпитване на ученици в часове над учебните програми.

Чл. 19. (1) Учител, който е и класен ръководител, има следните задължения:

- да следи за успеха и развитието на учениците от съответния клас, за спазването на учебната дисциплина и за уменията им за общуване с учениците и учителите и периодично и своевременно да информира родителите им;

- да анализира и оценява рисковите фактори за учениците от класа и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях;

- да контролира посещаемостта на учениците от класа;

- да уведомява родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор, ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и отсъствието не е по уважителни причини, както и да обсъжда възможностите за отстраняване на причините за отсъствията; (чл. 60 ал.1 от Наредба за приобщаващото образование).

- да консултира родителите за възможностите и формите на допълнителна работа с ученика;

- да организира и провежда родителска среща;

- периодично да организира индивидуални срещи с учениците от класа, да организира и провежда час на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;

- да участва в процедурите за налагане на санкции и мерки по отношение на учениците от класа в случаите и по реда, предвидени в този правилник;

- да осъществява връзка с учителите, които преподават на класа;

- да осъществява връзка и да подпомага учителите, които работят с ученици в класа;

- да води редовно и да съхранява учебната документация за класа;

- да запознава срещу подпис учениците и родителите с този правилник и с училищния учебен план;

- да изпълнява нарежданията на директора, които се отнасят за класа, и да се грижи за опазване на училищното имущество; след завършване на учебната година да предава на директора учебната документация на класа, а на домакина – имуществото в класната стая;

(2) В началото на учебната година и след края на първия учебен срок класният ръководител провежда родителска среща по безопасни условия на труд.

(3) На родителските срещи през учебната година класният ръководител предоставя информация на родителите относно графика за приемното време на педагогическите специалисти в училище.

ГЛАВА IV. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 20. (1) Учениците имат следните права (чл. 171 от ЗПУО):

- да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;

- да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;

- да избират профила и професията;

- да избират между учебните предмети, предложени от училището за изучаване в избираемите учебни часове;

- да получават библиотечно-информационно обслужване;

- да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;

- да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

- да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование или професия;

- да участват в проектни дейности;

- да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите учебни часове;

- чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в това число на училищния учебен план;

- да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;

- да бъдат поощрявани с морални и материални награди;

- да получават стипендии.

(2) Учениците са длъжни (чл. 172 от ЗПУО):

- да присъстват и участват в учебни часове и занимания;

- да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитието на добрите традиции;

- да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;

- да носят отличителния знак на училището (монограм с логото);

- да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;

- да не носят оръжие, както и други предмети, които са източници на повишена опасност;

- да носят ученическата си лична карта в училището и извън него;

- да представят на своите родители и на педагогическите специалисти ученическата си книжка;

- да спазват Правилника за дейността на училището;

- да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;

- да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове;

- да се явяват в училището с облекло и във вид, които съответстват на положението им на ученици и на добрите нрави:

а) момичетата да бъдат с дълги панталони или поли до коляно и естетични прически;

б) момчетата да бъдат с панталони/дълги или $\frac{3}{4}$ дължина, според сезона/ и прилично избръснати;

- да опазват и поддържат материално-техническата база на училището в добро състояние и при пълно спазване на определените санитарно-хигиенни и противопожарни норми;

- да се явяват в училище 15 минути преди началото на учебните занятия;

- да спазват указанията на охраната при нормална и при изключителна обстановка в сградата и района на училището и да поддържат със служителите строго официални отношения;

- да заемат мястото си в кабинета и да се подготвят за работа след биенето на първия звънец; закъснение до 15 минути за учебен час се отбелязва с $\frac{1}{3}$ неизвинено отсъствие в предвидената за това графа на дневника на класа;

- да напускат сградата на училището само след разрешение на представител на административното ръководство при отсъствие на учител;

- да спазват установения ред в класните стаи и кабинети по време на учебните часове и през междучасията;

- да спазват нормите за ползване на физкултурния комплекс, установени в отделен правилник и заповед на директора на училището;

- да съхраняват дневника на класа;

- да пазят училищното имущество, училищната сграда и принадлежащия ѝ район; родителите на ученик, който повреди училищно имущество, отстраняват повредата или

- б) употреба на алкохол и наркотични вещества в сградата и двора на училището;
- в) упражняване на физическо или психическо насилие;
- г) унищожаване на училищно имущество;
- д) установяване на фалшифициране на документ за извиняване на отсъствие – за второ провинение;
- е) установяване на фалшифициране на документ – ученическа книжка или дневник – за второ провинение;
- ж) ползване на лични данни на учител или служител – за второ провинение.

4. „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ на ученик, навършил 16-годишна възраст – за: други тежки нарушения.

Чл. 22. (1) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час, като му поставя неизвинено отсъствие. При налагане на мярката „отстраняване от час“ ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. Той се задължава да се яви в кабинета на педагогическия съветник за регистрация и подпис в създаден за целта дневник. **Класният ръководител се задължава да уведоми родителя за случая, след информираност от учителя, отстранил ученика. (чл. 199 ал. 2 от ЗПУО).**

(2) За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес се прилагат дейности за въздействие върху вътрешната мотивация.

(чл. 45 от Наредба за приобщаващото образование).

Чл. 23. Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на Правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, **той се отстранява от училище до отпадането на основанието за отстраняването му, като веднага се информира родителя (чл. 199 ал. 3 от ЗПУО).**

Чл. 24. (1) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемното поведение, регламентирани в чл. 186 от ЗПУО.

(2). Освен налагането на санкция в зависимост от причините за проблемното му поведение на ученика се предоставя планирана обща подкрепа за личностно развитие. Видът на общата подкрепа се определя от координатора съвместно с класния ръководител, учителите на ученика и родителя.

(чл. 59 ал.1 и 2 от Наредба за приобщаващото образование).

Чл. 25. Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 26. (1) Санкциите са срочни.

(2) Срокът на санкциите е до края на учебната година.

Чл. 27. Санкцията „Забележка“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции – със заповед на директора по предложение на Педагогическия съвет.

Чл. 28. За откриване на процедура за налагане на санкции директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 199, ал. 1, т. 3 – 5 от Закона за предучилищното и училищното образование – и съответните структури за закрила на детето.

(чл. 63 ал.1 от Наредба за приобщаващото образование).

Чл. 29. Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан или писмено да обясни обстоятелствата и фактите, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на педагогическия съветник. **(чл. 65 ал.1 от Наредба за приобщаващото образование).**

Чл. 30. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението на класния ръководител или от решението на ПС.

(2) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и родителя му, а заповедта за налагане на санкцията „Преместване в друго училище“ – и на началника на РУО.

(3) Заповедта може да се обжалва пред началника на РУО и при условията и реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 31. (1) Наложеният санкции се отразяват в ученическата книжка и в личния картон на ученика.

(2) Ученик, на когото е наложена санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“, „Преместване в друго училище“ или „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(чл. 69 ал.3 от Наредба за приобщаващото образование).

Чл. 32. (1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(2) Зачиването се отбелязва в ученическата книжка и в личния картон на ученика.

ГЛАВА V. ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 7 от Наредба за приобщаващото образование. За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците в училището в началото на всяка учебна година със заповед на директора се определя координатор, който координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие на учениците.

Чл. 15 от Наредба за приобщаващото образование. Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и излявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнително консултиране по учебни предмети;
4. кариерно ориентиране на учениците;
5. занимания по интереси;
6. библиотечно-информационно обслужване;
7. грижа за здравето;
8. поощряване с морални и материални награди;
9. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
10. дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа.

Чл. 16 от Наредба за приобщаващото образование. Екипната работа включва:

1. обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
2. провеждане на регулярни срещи за:
 - а) преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на ученик;
 - б) набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за отделни ученици.

Чл. 17 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

(2) Потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора.

(3) Допълнителното обучение може да се провежда както от учител по предмета, така и от друг учител в същата предметна област.

Чл. 18 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Допълнителното консултиране по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се предоставя от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година.

(2) Директорът на училището утвърждава график в началото на учебната година, в който се определя приемно време и място на всеки учител, поставя се на видно място в сградата на училището и се публикува на интернет-страницата на училището.

(3) Класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети. Времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите.

Чл. 19 от Наредба за приобщаващото образование. Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл. 20 от Наредба за приобщаващото образование. Заниманията по интереси включват дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство.

Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други.

Чл. 22 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп на учениците до информация от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Чл. 23 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Грижата за здравето се осигурява чрез създаване на условия за достъп на учениците до медицинско обслужване.

(2) В училището се организират програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене, първа долекарска помощ и други.

(3) Родителят е длъжен да предоставя информация за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и да осъществява взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.

Чл. 26 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Дейностите за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение имат за цел изграждане на позитивен организационен климат в училището, включително чрез психологическа подкрепа.

(2) Психологическата подкрепа се осъществява от психолог и включва:

1. създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;

2. предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците;

3. извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция;

4. работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.

Чл. 27 от Наредба за приобщаващото образование. Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на отделни ученици в дейности като:

1. допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;

2. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

Чл. 29 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюдението на развитието на отделни ученици, които срещат затруднения в обучението.

(2) За целите на обсъждането по ал. 1 могат да се използват и:

1. сведения от педагогически специалисти за силните страни на учениците;
2. сведения от педагогически специалисти в училището за наличие на възможни рискови фактори в средата на тези ученици;

(3) Обсъждането на цялата информация по ал. 1 и 2 се прави от педагогическите специалисти, които работят с ученика, като за резултатите от обсъждането се уведомява родителят.

(4) Въз основа на обсъждането за отделни ученици се определят дейности от общата подкрепа за личностно развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения.

(5) Въз основа на обсъждането се определят тези ученици, на които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните им потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Чл. 30 от Наредба за приобщаващото образование. Дейности от общата подкрепа за целите на превенцията задължително се осъществяват и в неучебно време, включително през ваканциите, съобразно потребностите на учениците, като продължителността им за отделен ученик или за група ученици е в зависимост от възможностите на училището, но не по-малко от 2 седмици при седмична заетост до 20 учебни часа.

Чл. 31 от Наредба за приобщаващото образование. Класният ръководител запознава родителя с предприетите конкретни мерки и го информират за резултатите от изпълнението им.

Чл. 32 от Наредба за приобщаващото образование. В случаите когато ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му в рамките на три месеца класният ръководител на ученика запознава родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности.

Чл. 45 от Наредба за приобщаващото образование. За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;
3. консултиране на ученика с психолог/педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
8. определяне на възможности за ученическо доброволчество;
9. други дейности, определени в правилника за дейността на институцията.

Чл. 46 от Наредба за приобщаващото образование. Дейността по чл. 45, т. 1 се прилага за изясняване на конкретен проблем с цел насочване на ученика към определена подкрепа и мотивирането му за участие в дейности, които да доведат до разрешаване на проблема.

Чл. 47 от Наредба за приобщаващото образование. Дейността по чл. 45, т. 2 се осъществява в училището от подготвен за разрешаване на конфликтни ситуации учител, психолог и/или педагогически съветник, невъвлечен в конкретния конфликт, който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му.

Чл. 48 от Наредба за приобщаващото образование. Дейностите по чл. 45, т. 3 и 4 се осъществяват по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист.

Чл. 49 от Наредба за приобщаващото образование. Дейността по чл. 45, т. 5 се осъществява по препоръка на класния ръководител или друг педагогически специалист.

Чл. 50 от Наредба за приобщаващото образование. Дейността по чл. 45, т. 6 се осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа.

Чл. 51 от Наредба за приобщаващото образование. Дейността по чл. 45, т. 7 се осъществява като ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, определена в правилника за дейността на училището, която да извърши в полза на училището или паралелката.

Чл. 52. Дейността по чл. 45, т. 8 се осъществява по желание на ученика след избор на доброволчески дейности, разработени в училището.

Чл. 53 от Наредба за приобщаващото образование. (1) За всички предприети дейности с учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието в дейността на институцията и с поведенческите им прояви се информира родителят, а за дейността по чл. 45, т. 6 се изисква и информираното му съгласие.

(2) Родителят е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите по чл. 45.

(3) При отказ от страна на родителя да съдейства и да подпомага реализирането на дейностите по чл. 45, директорът на институцията писмено уведомява дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето” по местоживеенето на детето или ученика.

(4) Отделът за закрила на детето може да определя задължителни предписания на родителя да оказва съдействие на училището при прилагане на дейностите.

(5) Директорът на дирекция „Социално подпомагане” уведомява училището за предприетите действия по отношение на родителя в срок до 7 работни дни от предприемането на действията. Уведомяването не спира изпълнението на дейностите по чл. 45.

Чл. 71 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Оценката на индивидуалните потребности на ученик е процес на събиране и анализиране на специфична информация за неговото функциониране – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.

(2) Въз основа на обсъждането на информацията по чл. 29, ал. 1 и 2 се определят учениците, на които следва да се извърши оценка на индивидуалните им потребности с цел осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

(3) За извършването на оценката родителят представя следните документи:

1. заявление до директора;

2. статуси от проведени предварителни изследвания и консултации – психологични, логопедични, медицински – при наличие на такива, в зависимост от потребностите на ученика;

3. всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение, документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на ученика;

4. протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия, и/или решение на териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), и/или на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) с приложена лична амбулаторна карта,

съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването – при ученици с хронични заболявания.

Чл. 73 от Наредба за приобщаващото образование. Оценката на индивидуалните потребности на ученици в риск се извършва от психолог и/или педагогически съветник в училището съвместно с класния ръководител и учителите, които преподават на ученика в училището. Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на ученика и неговата среда.

(2) Оценката на индивидуалните потребности на ученици с изявени дарби се извършва от класния ръководител и от учителите, които преподават на ученика в училището, съвместно с психолога или педагогическия съветник .

(3) Оценката на индивидуалните потребности на ученици с хронични заболявания се извършва от психолога съвместно с класния ръководител и с учителите, които преподават на ученика в училището, медицинския специалист в здравния кабинет в сътрудничество с личния лекар на детето или ученика.

Чл. 75 от Наредба за приобщаващото образование.

(2) Оценката на индивидуалните потребности на учениците с изявени дарби, в риск и с хронични заболявания се извършва съобразно спецификата на всеки отделен случай, но не по-късно от 3 месеца от разпознаване на потребността от извършване на оценка.

Чл. 77 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Оценката на учениците се извършва индивидуално от всеки специалист в екипа при отчитане на силните страни и възможностите за участие в образователния процес на детето или ученика.

(2) Времето за индивидуалното оценяване на ученик е по преценка на съответния специалист в зависимост от индивидуалните особености и потребности на ученика и е в рамките на съответните срокове по чл. 75.

Чл. 78 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Оценката на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците е функционална.

Чл. 80 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Оценката на индивидуалните потребности на ученици, за които има индикации, че са ученици в риск, включва оценяване на рисковите фактори за развитието на ученика.

(2) Оценяват се:

1. история на здравословното състояние на ученика;
2. неблагоприятни условия в средата/ситуацията на ученика;
3. стресови събития в живота на ученика;
4. демографски фактори, оказващи влияние на развитието на ученика.

(3) Елементите на оценката включват:

1. индивидуални фактори в развитието – отчита се разбирането на ученика за проблема;

2. фактори в средата на ученика – отчитат се събитията с негативно влияние върху развитието и обучението на ученика;

3. подкрепяща среда – отчита се обкръжението на ученика.

Чл. 81 от Наредба за приобщаващото образование.

(1) За извършването на оценката на индивидуалните потребности на учениците, които проявяват способности в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта и имат постижения, надвишаващи постиженията на техните връстници, се използва информация, предоставена от учители, родители, деца и ученици, или получена след изяви на ученика.

Чл. 83 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира от училището чрез план за подкрепа, изготвен за ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

(2) Родителят се запознава с плана за подкрепа на ученика, като му се предоставя копие от него при поискване.

(2) Родителят е длъжен да оказва съдействие за изпълнението на плана за подкрепа на ученика.

Чл. 85 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Работата по конкретен случай се основава на оценката на индивидуалните потребности и е насочена към учениците в риск.

Водещият на случая по ал. 1 координира работата на специалистите и развива отношения на доверие с ученика.

(3) Работата по конкретен случай включва:

1. формулиране на случая;
2. оценка на потребностите на ученика;
3. определяне на цели и действия, насочени към ученика;
4. изготвяне на план за подкрепа;
5. взаимодействие и работа с подкрепящата среда;
6. оценка на резултатите.

Чл. 128 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището се създава със заповед на директора за конкретен ученик – в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, за всяка учебна година.

(2) В състава на екипа по ал. 1 задължително участват психолог и/или педагогически съветник. В екипа може да се включват представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

(3) Екипът по ал. 1 се ръководи от определения със заповедта на директора специалист от екипа.

(4) В работата на екипа на ученика участва родителят, а при необходимост и представител от съответния регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и/или от центъра за подкрепа за личностно развитие.

(5) Екипът по ал. 1 работи целогодишно като провежда общите си срещи по предварително изготвен график, който включва не по-малко от три заседания – в началото на учебната година, в края на първия и на втория учебен срок. Родителят се запознава с графика. При възникнала необходимост заседание може да се провежда и извън определения график.

(6) Ръководителят на екипа по ал. 1 отправя покана за участие на родителя преди провеждане на извънредно заседание.

(7) Задължителните три заседания по ал. 5 са редовни, когато на тях присъстват всички членове. Решенията се вземат с мнозинство от повече от половината членове.

(8) За заседанията, които се провеждат извън определените три заседания, решенията се вземат с мнозинство от повече от половината присъстващи специалисти в конкретното заседание.

(9) За всяко заседание на екипа за подкрепа за личностно развитие се води протокол, подписан от присъстващите членове.

Чл. 129 от Наредба за приобщаващото образование. (1) Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика осъществява работата с ученик по конкретен случай. За конкретни дейности от плана за подкрепа при необходимост могат да бъдат привлечени външни за училището специалисти.

(2) Екипът за подкрепа за личностно развитие на ученика освен посочените функции в чл. 189, т. 1-4 от ЗПУО изпълнява и следните функции:

1. определя необходимия инструментариум за извършване на оценката на индивидуалните потребности на ученика и определя правила за работата си;
2. проучва документите и информацията за ученика.
3. обсъжда проведената оценка и наблюденията на всеки член от екипа и формулира общо решение за предоставяне на допълнителна подкрепа в протокол от заседанието;

4. информира директора на училището за взетото решение за предоставяне на допълнителна подкрепа;

5. определя вида и формата на обучение на ученика въз основа на оценката на индивидуалните му потребности;

6. до един месец от извършването на оценката на индивидуалните потребности при необходимост разработва индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми по едни повече учебни предмети за ученици за ученици с изявени дарби, съответно по чл. 95, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗПУО за учебната година;

7. проследява напредъка в развитието на ученика два пъти годишно и при необходимост внася промени в плана за подкрепа и в индивидуалните учебни програми след информирано писмено съгласие на родителя, който е длъжен да оказва съдействие за изпълнението на плана за подкрепа на ученика;

8. извършва консултативна дейност с учениците, с учителите, с родителите, за приемане и приобщаване на учениците в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания в училището;

9. изготвя доклади за дейността на екипа до директора на училището, съответно в 7-дневен срок след края на първия учебен срок и в 10-дневен срок след края на втория учебен срок на учебната година.

Чл. 130 от Наредба за приобщаващото образование. Всеки специалист от състава на екипа за подкрепа за личностно развитие на конкретен ученик, може да участва в повече от един екип.

ГЛАВА VI. НАГРАДИ НА УЧЕНИЦИТЕ И УЧИТЕЛИТЕ

Чл. 33. Учениците се поощряват с материални и морални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност. (чл. 54 ал.1 и 2 от Наредба за приобщаващото образование).

Чл. 34. За научни постижения в образователната област и успешно представяне на ученици в състезания, конкурси, олимпиади, научни конференции **учителите** се награждават с книги или други предмети; с грамота и плакет; с парична сума.

Директорът въз основа на решение на педагогическия съвет със заповед определя учителите, които да се удостоят с награди.

ГЛАВА VII. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 35. Родителите имат право (чл. 209 от ЗПУО):

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазване на правилата в училище и за приобщаването им към общността;

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с педагогическите специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

3. да се запознаят с училищния учебен план;

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

5. най-малко един път годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието;

6. да избират и да бъдат избирани в Обществения съвет на училището;

7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището;

8. да участват в родителските срещи.

Чл. 36. (1) Родителите са длъжни (чл. 210 от ЗПУО):

1. да осигурят редовното присъствие на детето си и своевременно да уведомяват класния ръководител при отсъствие в рамките на първия ден от неявяването на ученика в училище;

2. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищна среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила, като задължително посещава родителските срещи и ежесечно осъществява контакт с класния ръководител;

3. да спазват Правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето;

4. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

5. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;

6. да възстановяват нанесените от ученика материални щети в тридневен срок от известяването от класния ръководител. В случай че щетата не се възстанови в регламентирания тридневен срок, се налага санкция на ученика с решение на Педагогическия съвет;

7. да зачитат предвидените в Закона за закрила на детето мерки и да съдействат при осъществяването на дейности по закрила на детето.

(2) Родители, които не осигуряват редовното присъствие на децата си, подлежащи на задължително училищно образование, се наказват с глоби по чл. 347 от ЗПУО.

(3) Родители, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО.

ГЛАВА VIII. УПРАВЛЕНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ

Чл. 37. (1) Орган за управление на училището е директорът.

(2) Директорът организира и контролира цялостната дейност на училището (чл. 258 от ЗПУО).

(3) Заместник-директорите подпомагат директора при организирането на учебната, възпитателната, производствената и административната дейност на училището съгласно нормативните актове и длъжностната характеристика.

Чл. 38. (1) Педагогическият съвет, като специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището (чл. 263 от ЗПУО):

1. приема стратегия за развитието на училището за следващите 4 години с приложен към нея план за действия и финансиране;

2. приема Правилник за дейността на училището;

3. приема Етичен кодекс на училищната общност, включваща педагогическите специалисти, учениците, обществения съвет, училищното, родителите и служителите;

4. приема Училищния учебен план;

5. приема формите на обучение;

6. приема годишния план за дейността на училището;

7. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;

8. приема мерки за повишаване на качеството на образованието;

9. приема програма за превенция за ранното напускане на училище;

10. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи;

11. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;

12. прави предложение на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в Закона за предучилищно и училищно образование;

13. определя училищни символи, ритуали и други отличителни знаци;
14. запознава се с бюджета на училището и с отчетите за неговото изпълнение;
15. периодично, най-малко 3 пъти през една учебна година, обсъжда нивото на усвояване на компетентност от учениците и прилага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати.

(2) Документите по ал. 1, т. 1 – 6 и т. 8 – 10 се публикуват на интернет страницата на училището.

Чл. 39. (1) Училищното настоятелство е независимо доброволно сдружение за подпомагане на дейността на училището.

(2) Училищното настоятелство подпомага дейността на училището в противодействието му срещу наркоманията и дискриминацията във всички нейни форми.

(3) Органи на настоятелството са Общото събрание и Съветът на настоятелите.

Чл. 40. Ученици в риск, с хронични заболявания и с изявени дарби получават подкрепа за личностното си развитие от екип от специалисти, създаден със заповед на директора (чл. 187, чл. 188 и чл. 189 от ЗПУО).

Чл. 41. Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището за граждански контрол на управлението му. Той се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган, най-малко трима представители на родителите и представител на работодателите. Условието и редът за създаването, устройството и дейността на обществения съвет се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката. (глава четиринадесета от ЗПУО).

Чл. 42. (1) Ученическото самоуправление на класа се определя от учениците чрез явно гласуване всяка учебна година.

(2) Ученическото самоуправление на класа:

1. участва в планирането на тематиката в часа на класа;
2. съдейства за спазване на правата на учениците;
3. участва активно в решаване на проблемите на класа.

(3) Председателят или заместник-председателя на Ученическото самоуправление на класа е член на Ученическото самоуправление на гимназията.

(4) При внасяне на предложение за санкция на ученик от класа класният ръководител го съгласува с Ученическото самоуправление на класа. Ако има различие, се внасят и двете предложения.

Чл. 43. (1) Ученическото самоуправление на гимназията се състои от председателя и/или заместник-председателя на всеки клас и се ръководи от председател и заместник-председател. Изборът им се осъществява от Ученическото самоуправление на гимназията.

(2) Ученическото самоуправление на гимназията:

1. участва в планирането на образователна-възпитателната дейност в училището;
2. участва в награждаването и наказването на учениците;
3. участва в организирането на извънкласните и извънучилищните форми на дейност;
4. участва в организирането и провеждането на училищните мероприятия;
5. подпомага и контролира дежурството на учениците по класове.

(3) Ученическото самоуправление на гимназията има право:

1. да събира парични средства от учениците за културни прояви и други дейности по негова инициатива, свързани с провеждане на училищни мероприятия, отход и спорт;
2. да предлага на училищното ръководство и Педагогическия съвет мерки за подобряване на образователно-възпитателния процес.

(4) По преценка на директора на училището председателят и заместник-председателят на Ученическото самоуправление на гимназията могат да участват в заседание на Педагогическия съвет с право на решаващ глас.